

การศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38

A Study Conditions for Scouts Activities of School Under Secondary
Educational Service Area Office 38

วิชณุ หนูแย้ม¹ นงลักษณ์ ใจฉลาด²

Witsanu Nooyam, Nongluck Jaichalad

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 43 แห่ง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย สถานศึกษาละ 5 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 215 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.6 -1.00 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ ($\bar{X} = 4.61$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการติดตามประเมินผล ($\bar{X} = 4.44$)

คำสำคัญ (Keywords): กิจกรรม; ลูกเสือ-เนตรนารี; โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

Abstract

The purposes of this study was to study a conditions for scouts activities of school under secondary educational service area office 38. The sample consisted of 43 schools under secondary educational service area office 38. Key informants were selected from each school (five informants/school), totaling 215 people. Five-rating scale questionnaire was used as a research instrument with item objective

Received: 2022-11-22 **Revised:** 2022-12-20 **Accepted:** 2022-12-22

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม Students in Master of Education Field in Education Administration, Faculty of Education Pibulsongkram Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: dr.nongluck@psru.ac.th

² สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม Education Field in Education Administration, Faculty of Education Pibulsongkram Rajabhat University.

congruence between .60 – 1.00 and reliability of .97 Data were analyzed using statistics, including mean and standard deviation. The results of this research indicated that The conditions for scouts activities of school in overall was at a highest level ($\bar{X}$ = 4.52), When each aspect was considered, it was found that the aspects with the highest mean was the scouting activities ($\bar{X}$ = 4.61). On the other hand, the aspect with the lowest mean was the follow-up evaluation ($\bar{X}$ = 4.44).

Keywords: Activities; Scouts; Secondary School

บทนำ (Introduction)

จากสภาวะการณ์ของสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและกำลังเกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้ประเทศไทยได้มีการปฏิรูปการศึกษาเพื่อเตรียมการพัฒนาศักยภาพของคนให้มีคุณภาพด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ จัดเนื้อหาสาระให้สอดคล้อง กับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ผ่านการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ไว้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553) ซึ่งจุดเน้นการพัฒนาคนที่สำคัญข้อหนึ่งคือการหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม คนไทยในทุกช่วงวัยเป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) จึงได้มีนโยบายในการสร้างค่านิยมของคนไทย 12 ประการ เป็นค่านิยมที่สอดคล้องในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน 8 ประการ และกิจกรรมที่จะสนองตอบนโยบายในการสร้างค่านิยมของคนไทย 12 ประการ คือ กิจกรรมลูกเสือ โดยเป็นหนึ่งในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ถูกกำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า อีกทั้งกิจกรรมลูกเสือยังเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นแนวทางในการช่วยแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในโรงเรียนยังจำป็นมีอยู่ เพราะเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ ปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตอาสา รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น รวมถึงมีวินัย ซื่อสัตย์ แต่อาจจะต้องมีการปรับรูปแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนในปัจจุบัน การฝึกอบรมลูกเสือ ยังช่วยในการพัฒนากิจการลูกเสือและนำความรู้ประสบการณ์ไปพัฒนาเด็กเยาวชนของชาติให้เป็นพลเมืองดีของประเทศต่อไป ส่งเสริมการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ทำงานเป็นทีม เสริมสร้างบุคลิกภาพ อารมณ์ จิตใจรวมถึงการมีจิตอาสา (ตรีนุช เทียนทอง, 2564)

ในระยะเวลาที่ผ่านมาการดำเนินงานของหน่วยงานเกี่ยวกับลูกเสือยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันบุคลากรที่จะทำหน้าที่จัดกิจกรรมลูกเสือยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ การบริหารงานของ

สโมสรลูกเสือยังไม่เป็นรูปธรรม ขาดความต่อเนื่อง ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม และยังไม่ตอบสนองต่อการดำเนินกิจกรรมลูกเสือ ทั้งนี้ยังขาดกลยุทธ์ในการบริหารสโมสรลูกเสือที่ชัดเจน ดังนั้นจึงควรพัฒนากลยุทธ์การบริหารสโมสรลูกเสือโดยใช้กลยุทธ์เป็นเครื่องมือในการบริหารงานของสโมสรลูกเสือ เพื่อเป็นแนวทางในการช่วยการดำเนินงานตามภารกิจของสโมสรลูกเสือให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของลูกเสือในโรงเรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ และส่งผลให้ลูกเสือได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้มีทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 อีกด้วย (สธิพร เขาวนชัย, 2561) และพบว่า นโยบายในการดำเนินการและแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือยังไม่ชัดเจน ครูผู้สอนวิชาลูกเสือไม่มีวุฒิทางลูกเสือและยังไม่ได้เข้ารับการอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ส่งผลให้ขาดความรู้ความเข้าใจในการขอจัดตั้งกองลูกเสือ รวมทั้งงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม และผู้บริหารสถานศึกษาควรสานสัมพันธ์กับชุมชน และพบว่า ผู้เรียนยังขาดระเบียบวินัย เช่น มาโรงเรียนสายไม่เข้าแถวเคารพธงชาติ และมีพฤติกรรมก้าวร้าว ไร้วินัย ไม่สุภาพ (ศุภวัฒน์ เทียมศรีรัชนิกร, 2564) ส่งผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการตามมาตรการเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา โดยสถานศึกษาต้องกำหนดนโยบาย แนวทางในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 เพื่อนำผลวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 และเป็นข้อมูลให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยออกแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 จำนวน 47 แห่ง กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 43 แห่ง ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 5 คน ได้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 215 คน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้วิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีลักษณะของแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โดยผ่านการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence : IOC) ได้ค่าความสอดคล้องทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.6-1.00 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยผ่านการทดลองใช้ (Try Out) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับร้อยละ 97

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 นำเสนอรายละเอียดดังตาราง

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีฯ ในภาพรวม

การดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีฯ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1 การบริหารงานทั่วไป	4.50	0.567	มาก	3
2 การบริหารงานบุคคล	4.53	0.564	มากที่สุด	2
3 การจัดกิจกรรมลูกเสือ	4.61	0.539	มากที่สุด	1
4 การติดตามประเมินผล	4.44	0.631	มาก	4
รวม	4.52	0.541	มากที่สุด	

จากตาราง 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมลูกเสือ ($\bar{X} = 4.61$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การติดตามประเมินผล ($\bar{X} = 4.44$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีฯ ด้านการบริหารงานทั่วไป

ข้อ	ด้านการบริหารงานทั่วไป	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและความจำเป็นสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ	4.63	0.604	มากที่สุด	1
2	สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการ โครงการและกิจกรรมเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ	4.62	0.580	มากที่สุด	2
3		4.55	0.644	มากที่สุด	4

4	สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจในนโยบายและแผนปฏิบัติการในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ	4.57	0.632	มากที่สุด	3
5	สถานศึกษามีการพิจารณาจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมลูกเสืออย่างเพียงพอ	4.49	0.656	มาก	6
6	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดเตรียมข้อมูลและเอกสารเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง และข้อบังคับเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมลูกเสืออย่างครบถ้วน	4.48	0.702	มาก	7
7	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดระบบหนังสือภายในภายนอก หนังสือสั่งการและหนังสือประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมลูกเสือพร้อมต่อการใช้งาน	4.47	0.710	มาก	8
8	สถานศึกษามีสนับสนุนการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่จำเป็นในการฝึกอบรมอย่างครบถ้วน	4.40	0.770	มาก	9
9	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดวัสดุ อุปกรณ์ เอกสาร ตำรา สื่อ และคู่มือที่เกี่ยวข้องใช้ในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ	4.30	0.820	มาก	10
10	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดสถานที่เก็บอุปกรณ์ ห้องทะเบียนหลักฐานลูกเสือ และสถานที่จัดกิจกรรมอย่างเพียงพอ	4.51	0.669	มากที่สุด	5
	สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมการจัดกิจกรรมลูกเสือให้สอดคล้องกับการเสริมสร้างความสัมพันธ์ชุมชนและการช่วยเหลือสังคม				
รวม		4.50	0.567	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1 สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและความจำเป็นสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ ($\bar{X} = 4.63$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 9 สถานศึกษามีการดำเนินการจัดสถานที่เก็บอุปกรณ์ ห้องทะเบียนหลักฐานลูกเสือ และสถานที่จัดกิจกรรมอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 4.30$)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีฯ ด้านการบริหารงานบุคคล

ข้อ	ด้านการบริหารงานบุคคล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสืออย่างครอบคลุมทุกด้าน	4.58	0.605	มากที่สุด	2
2	สถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือรับผิดชอบในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือตามขั้นตอนถูกต้องตามกฎหมายระเบียบ	4.64	0.575	มากที่สุด	1
3	สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับข้อปฏิบัติตามหน้าที่ ความรู้และความเข้าใจบทบาทในการดำเนินงานของคณะกรรมการอย่างชัดเจน	4.46	0.652	มาก	10
4	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้คณะกรรมการที่มีหน้าที่ในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือร่วมในการวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ	4.55	0.599	มากที่สุด	3
5	สถานศึกษามีการสนับสนุนและส่งเสริมให้คณะกรรมการและครูเข้ารับการฝึกอบรมกิจกรรมลูกเสือให้เกิดความชำนาญในการนำความรู้มาพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	4.54	0.653	มากที่สุด	5
6	สถานศึกษามีการสนับสนุนและส่งเสริมให้คณะกรรมการและครูในโรงเรียนเข้ารับการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือให้ได้รับวุฒิทางลูกเสือและขั้นความรู้ที่สูงขึ้นตามลำดับ	4.55	0.676	มากที่สุด	4
7	สถานศึกษามีการจัดอบรมสร้างความตระหนักและทัศนคติที่ดีให้แก่ครูผู้สอนลูกเสือและบุคลากรโดยให้เห็นผลของการจัดกิจกรรมลูกเสือที่มีต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.49	0.762	มาก	8
8	สถานศึกษามีสร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้ครูและคณะกรรมการในการดำเนินกิจกรรมลูกเสือทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ	4.50	0.725	มาก	7
9	สถานศึกษามีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือระหว่าง	4.48	0.702	มาก	9

10	คณะกรรมการ บุคลากรภายในและผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องภายนอกโรงเรียน สถานศึกษามีการสนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมปฏิบัติ กิจกรรมร่วมกับเครือข่ายลูกเสือกับชุมชน ระดับเขต พื้นที่/ระดับจังหวัดและระดับชาติ	4.50	0.702	มาก	6
	รวม	4.53	0.564	มากที่สุด	

จากตาราง 3 พบว่า ด้านหลักคุณธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 2 สถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือรับผิดชอบในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือตามขั้นตอนถูกต้องตามกฎระเบียบ ($\bar{X} = 4.64$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 3 สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับข้อปฏิบัติตามหน้าที่ความรู้และความเข้าใจบทบาทในการดำเนินงานของคณะกรรมการอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.46$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีฯ ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ

ข้อ	ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการและงบประมาณที่เหมาะสมในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ	4.63	0.615	มากที่สุด	3
2	สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการฝึกอบรมและแผนการฝึกอบรมตลอดปีการศึกษาทุกระดับอย่างครบถ้วน สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมตามระเบียบข้อกำหนดการฝึกอบรมและแผนการฝึกอบรมที่	4.55	0.709	มากที่สุด	9
3	สอดคล้องกับระดับชั้นอย่างเหมาะสม สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะลูกเสือและกิจกรรมกลางแจ้งเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนได้มี	4.56	0.684	มากที่สุด	8
4	ประสบการณ์ด้านความรู้ในการดำรงชีวิต สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมกระตุ้นการอนุรักษ์และร่วมแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.62	0.617	มากที่สุด	5
5	เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของสิ่งที่มีผลต่อการดำรงชีวิต สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมฟื้นฟู รักษาและสืบสานวิถีไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียน	4.60	0.593	มากที่สุด	6

6	รักและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตนเอง	4.56	0.607	มากที่สุด	7
7	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริตและปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ	4.65	0.564	มากที่สุด	2
8	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมเสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทยที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองตามคำปฏิญาณและกฎลูกเสือ	4.62	0.569	มากที่สุด	4
9	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และจิตสาธารณะเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้ผู้เรียนมีทักษะการแก้ไขปัญหาทั้งส่วนบุคคลและกลุ่ม	4.68	0.564	มากที่สุด	1
รวม		4.61	0.539	มากที่สุด	

จากตาราง 4 พบว่า อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 9 สถานศึกษามีการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และจิตสาธารณะเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้ผู้เรียนมีทักษะการแก้ไขปัญหาทั้งส่วนบุคคลและกลุ่ม ($\bar{X} = 4.68$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 2 สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการฝึกอบรมและแผนการฝึกอบรมตลอดปีการศึกษาทุกระดับอย่างครบถ้วน ($\bar{X} = 4.55$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีฯ ด้านการติดตามประเมินผล

ข้อ	ด้านการติดตามประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินกิจกรรมลูกเสืออย่าง	4.53	0.694	มากที่สุด	1
2	ครอบคลุม				
	สถานศึกษามีการกำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินจัดทำนโยบายและแผนการติดตามประเมินผลดำเนินจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างเป็นระบบ	4.50	0.702	มาก	3
3		4.43	0.698	มาก	9

4	สถานศึกษามีการกำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินการนำเกณฑ์การประเมินคุณภาพลูกเสือมาใช้ในการประเมินอย่างเหมาะสม	4.42	0.743	มาก	14
5	คณะกรรมการติดตามและประเมินจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลการดำเนินจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างทั่วถึง	4.44	0.730	มาก	7
6	คณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนปฏิบัติที่ใช้ในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือเป็นระยะ	4.50	0.678	มาก	2
7	คณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์การใช้งบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสืออย่างเป็นระบบ	4.46	0.701	มาก	4
8	คณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเพียงพอของสถานที่ที่ใช้การดำเนินกิจกรรมลูกเสือ	4.39	0.762	มาก	15
9	คณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์การใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมลูกเสือ	4.46	0.693	มาก	5
10	คณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์การจัดกิจกรรมลูกเสือที่การเสริมสร้างความสัมพันธ์ชุมชนและการช่วยเหลือสังคม	4.42	0.720	มาก	11
11	คณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์การดำเนินงานของคณะกรรมการการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือเป็นระยะ	4.44	0.707	มาก	6
12	คณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจและการจัดกิจกรรมลูกเสือสู่การการสอนในห้องเรียนของครูที่มีหน้าที่สอนด้านกิจกรรมลูกเสือ	4.42	0.736	มาก	13
13	คณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์การจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิตของผู้เรียนและนำผลมาปรับปรุงกิจกรรมในปีถัดไป	4.42	0.721	มาก	12

14	คณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์การจัดกิจกรรมกระตุ้นการอนุรักษ์และร่วมแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของผู้เรียนและนำผลมาปรับปรุงกิจกรรมในปีถัดไป	4.42	0.713	มาก	10
15	คณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์การจัดกิจกรรมวิถีไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น และกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนและนำผลมาปรับปรุงกิจกรรมในปีถัดไป	4.44	0.753	มาก	8
	สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลงานการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือประจำปีให้บุคลากรในโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ				
รวม		4.44	0.631	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1 สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินกิจกรรมลูกเสืออย่างครอบคลุม ($\bar{X} = 4.53$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 8 คณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์การใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมลูกเสือ ($\bar{X} = 4.39$)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและความจำเป็นสำคัญ แต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือรับผิดชอบในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือตามขั้นตอนถูกต้องตามกฎระเบียบ ส่งเสริมให้จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และจิตสาธารณะเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้ผู้เรียนมีทักษะการแก้ไขปัญหา ทั้งส่วนบุคคลและกลุ่ม รวมถึงมีการติดตามประเมินผล สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินกิจกรรมลูกเสืออย่างครอบคลุม สอดคล้องกับวิ เต็มวณารวรรณ (2563) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานลูกเสือกลุ่มโรงเรียนทับไต้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับกลิ่นพันธ์ บัญชา นิตยกาล (2563) ได้วิจัยเรื่อง สภาพการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สรรพสิทธิ์ ศรีระวรรณ (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วิศัลยา ศักดิ์ศรี (2560) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารกิจการลูกเสือสามัญ

รุ่นใหญ่ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สาวิตรี ลามพัฒน์ (2559) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการจัดกิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ วรเดช จริงจันทน์กุล (2559) ได้วิจัยเรื่อง แนว ทางการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 42 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นกัน และผู้วิจัยดำเนินการอภิปรายเป็น รายด้านมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหาร สถานศึกษา มีการกำหนดนโยบาย แผนปฏิบัติการ โครงการและกิจกรรมที่มีความจำเป็นสำคัญเกี่ยวกับการ ดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ และมีการพิจารณาจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนิน กิจกรรมลูกเสืออย่างเพียงพอ สอดคล้องกับวิศัลยา ศักดิ์ศรี (2560) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารกิจการ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านบริหาร อยู่ ในระดับมาก และสอดคล้องกับสมชาย บุญอินทร์ (2560) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้อำนวยการ ลูกเสือโรงเรียนในการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า ด้านบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก เช่นกัน

2. ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือรับผิดชอบในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือตาม ขั้นตอนถูกต้องตามกฎหมายระเบียบ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสืออย่าง ครอบคลุมทุกด้าน รวมถึงมีการเปิดโอกาสให้คณะกรรมการที่มีหน้าที่ในการดำเนินงานกิจกรรม ลูกเสือร่วมในการวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งสอดคล้องกับสุรพล พิงธรรม (2554) ได้ วิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยม เขต 8 จังหวัดราชบุรี ในภาพรวม พบว่า ด้านการบริหารอยู่ในระดับมาก และ สอดคล้องกับเอกพล กาญจน์สำเริง (2561) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหาร กับความสำเร็จในการบริหารกิจการลูกเสือ ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่า ด้านการจัดบุคลากรอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นกัน

3. ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สถานศึกษามีการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และจิตสาธารณะเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้ ผู้เรียนมีทักษะการแก้ไขปัญหาทั้งส่วนบุคคลและกลุ่ม มีการจัดทำแผนงาน/โครงการและ งบประมาณที่เหมาะสมในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้อง กับสินธุ์ รัตนปัญญา (2549) ได้วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็น มาก คือ ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ และสอดคล้องกับ วิศัลยา ศักดิ์ศรี (2560) ได้วิจัยเรื่อง การ บริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ อยู่ในระดับมาก เช่นกัน

4. ด้านการติดตามประเมินผล พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสืออย่างครอบคลุม มีคณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนปฏิบัติที่ใช้ในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือเป็นระยะ รวมถึงมีการกำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินจัดทำนโยบายและแผนการติดตามประเมินผลดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัย สัญญา โยธาวุธ (2555) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาลูกเสือต่อสภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอ เชียงคำ จังหวัดพะเยา พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสมควร จารุณภักดิ์ (2555) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนป่าแดดวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก เช่นกัน

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 ได้องค์ความรู้เพื่อเป็นแนวคิดในการส่งเสริมให้การดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีประสบความสำเร็จ ดังนี้

- 1) การจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีให้เกิดความสำเร็จมีองค์ประกอบ ดังภาพ 1

ภาพ 1 องค์ประกอบแห่งความสำเร็จของการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี

- 2) ปัจจัยที่ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีประสบความสำเร็จ ดังภาพ 2

ภาพ 2 ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 พบว่า ด้านการติดตามประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะโดยทั่วไป

คณะกรรมการควรมีการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์การใช้งบ วัสดุ อุปกรณ์ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมลูกเสือ และควรมีการดำเนินการจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลอย่างทั่วถึง รวมถึงควรให้มีการวิเคราะห์การจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิตของผู้เรียนและนำผลมาปรับปรุงกิจกรรม ทั้งนี้ คณะกรรมการควรมีการติดตาม ประเมิน วิเคราะห์การจัดกิจกรรมกระตุ้นการอนุรักษ์และร่วมแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของผู้เรียนและนำผลมาปรับปรุงกิจกรรมในปีถัดไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการติดตามประเมินผลของการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38
- 2) ควรศึกษารูปแบบการติดตามประเมินผลของการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38

เอกสารอ้างอิง (References)

- ตรีนุช เทียนทอง. (2564). *ความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในโรงเรียน*. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://www.moe.go.th/>.
- รวี เต็มวันวารรณ. (2563). *การบริหารงานลูกเสือกลุ่มโรงเรียนทับใต้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- ลัคน์พัฒน์ บัญชานิตยกาล. (2563). *การศึกษาสภาพการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของ โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา*.
- วรเดช จริงจันทกุล. (2559). *แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*.
- วิศัลยา ศักดิ์ศรี. (2560). *การบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา. มหาวิทยาลัยรามคำแหง*.
- ศุภวัฒน์ เทียมศรีขันธ์กร. (2564). *การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรม ลูกเสือในสถานศึกษา แบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี. วารสารนวัตกรรมสังคมและเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. 4(2), 22-33*.
- สมควร จารุณภักดิ์. (2555). *ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนป่าแดด วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา*.
- สมชาย บุญอินทร์. (2560). *ภาวะผู้นำของผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนในการบริหารกิจการลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะ ศึกษา ศาสตร มหาวิทยาลัยนเรศวร*.
- สรรพสิทธิ์ ศรีระวรรณ. (2562). *การพัฒนาแนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23. ปริญญาโทศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- สัญญา โยธาวุธ. (2555). *ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาลูกเสือต่อสภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือ ในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา. การศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัย พะเยา*.

- สาวิตรี ลามพัฒน์. (2559). การพัฒนาแนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). การจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 (ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564). กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สินธุ์ รัตนปัญญา. (2549). สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สุรพล พิงธรรม. (2554). สภาพและปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 8 จังหวัดราชบุรี. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านจอมบึง.
- เอกพล กาญจน์สำเร็จ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารกับความสำเร็จในการบริหารกิจการลูกเสือ ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Education and psychological Measurement*. 30(3), 607–610.